वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारीत व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अ.क्र.	तपशील	सविस्तर माहिती
१	पीक/वाणाचे नाव	**बाजरी : एएचबी-१६६६ (प्रतिभा)**
२	प्रसारीत केल्याचे वर्ष	२००६
३	प्रसारीत करणारी संस्था/विद्यापीठ	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी
४	जमीन	मध्यम ते हलकी जमीन
५	हवामान	खरीप व उन्हाळी हंगामात
६	पेरणी/लागवडीचा कालावधी	जोडओळीवर ४५ X १५ सेंमी / पेरणीयोग्य पाऊस पडल्यानंतर जुलैच्या पहिल्या पंधरवाडयापर्यंत व उन्हाळयात जानेवारीच्या दुस-या पंधरवाडयापासून फेब्रुवारीच्या पहिल्या पंधरवाडयापर्यंत
७	प्रती एकर बियाणे	१ ते १.५ किलो
८	पीक व्यवस्थापन	
	१ लागवडीचे/पेरणीचे व्यवस्थापन	खोल नांगरणी करून वखराच्या दोन पाळया देवून जमीन सपाट, भुसभुशीत करून २ सेंमी खोलीवर बियाणाची पेरणी करावी, जास्त खोलीवर पेरणी करु नये
	२ खत व्यवस्थापन	७ गाडया शेणखत प्रती हेक्टरी टाकावे, पेरणीवेळी नत्र, स्फुरद व पालाश अनुक्रमे ३०:३०:३० किग्रॅ/हे. प्रमाणे टाकावे व पेरणी नंतर १ महिन्यानी नत्र ३० किग्रॅ प्रती हेक्टरी देण्यात यावे.
	३ पाणी व्यवस्थापन	३ ते ४ आठवडे पावसाचा ताण पडल्यास संरक्षित पाणी दयावे. संरक्षित पाणी पिकाच्या वाढीच्या अवस्थेत, फुटव्याच्या अवस्थेत व दाणे भरण्याच्या अवस्थेत पाणी दयावे.
	४ कीड व्यवस्थापन	बाजरीवर **हिंगे अथवा भुंगे, सिटोनिड** भुंग्यासाठी सदरील भुंगे जमा करून रॉकेलमिश्रित पाण्यात टाकून नाश करावा, प्रकाय सापळयाचा उपयोग करावा, मोसमी पाऊस सुरू होण्यापूर्वी शेताची व बांधाची स्वच्छता करून मिथील पॅराथिऑन २ टक्के भुकटी अथवा एन्डोसल्फान ४ टक्के भुकटी २० किग्रॅ / हेक्टरी धुरळणी करावी. **खोडकीडीसाठी** कीड लागलेले पोंगे वेळोवेळी काढून जाळून टाकावीत, प्रादुर्भाव दिसून आल्यानंतर एन्डोसल्फान ३५ टक्के प्रवाही ३०० मिली पाण्यात अथवा एन्डोस्ल्फान ४ टक्के दाणेदार प्रती हेक्टरी पोंग्यात टाकावे. पहिली उपयायोजना उगवणीनंतर २५ दिवसांनी करावी, **केसाळ अळी चा** प्रादुर्भाव दिसून आल्यास कणसावर एन्डोसल्फान ४ टक्के भुकटी २० किग्रॅ/ हेक्टरी धुरळावी.
	५ रोग व्यवस्थापन	**केवडा/ गोसावी** : या रोगाचे प्रतीकारक वाण वापरल्यास आणि वाढ व पिकाची फेरपालट केल्यास या रोगापासून बचाव होतो. तरीपण रासायनिक नियंत्रणासाठी ॲप्रॉन ३५ टक्के प्रवाही @ बिजप्रक्रिया करूनच पेरणी करावी. **अरगट/ कणसावरील चिकटा** : या रोगाच्या प्रतीबंधासाठी २० टक्के मिठाच्या द्रावणात बियाणे टाकून तरंगणारे बी काढून नाश करावे व तळाशी राहिलेले बी पेरण्यास वापरावे, कणीस निसत असताना बावीस्टीन ०.१ टक्के बुरशीनाशकाची फवारणी करावी.
९	पिकाचा कालावधी	८० ते ८५ दिवस

१०	**उत्पादकता**	धान्य : ३५ ते ४० क्विंटल कडबा : ५० ते ६० क्विंटल
११	**वाणाची वैशिष्ट्ये/विशेष गुणधर्म**	१. हा वाण मध्यम उंचीचा म्हणजे १४०-१५० सेंमी असून गोसावी रोग प्रतीकारक आहे. २. दाण्याचा आकार मध्यम व रंग हिरवट असून १००० दाण्याचे वजन १५ ते १८ ग्रॅम आहे. ३. हा संकरीत वाण खरीप व उन्हाळी हंगामास उत्तम असून बाजरा + तूर (४:२) आंतरपिकास योग्य आहे. ४. प्रथिनाचे प्रमाण ११.५ % आहे.
१२	**वाणासंबंधीचे छायाचित्रे**	